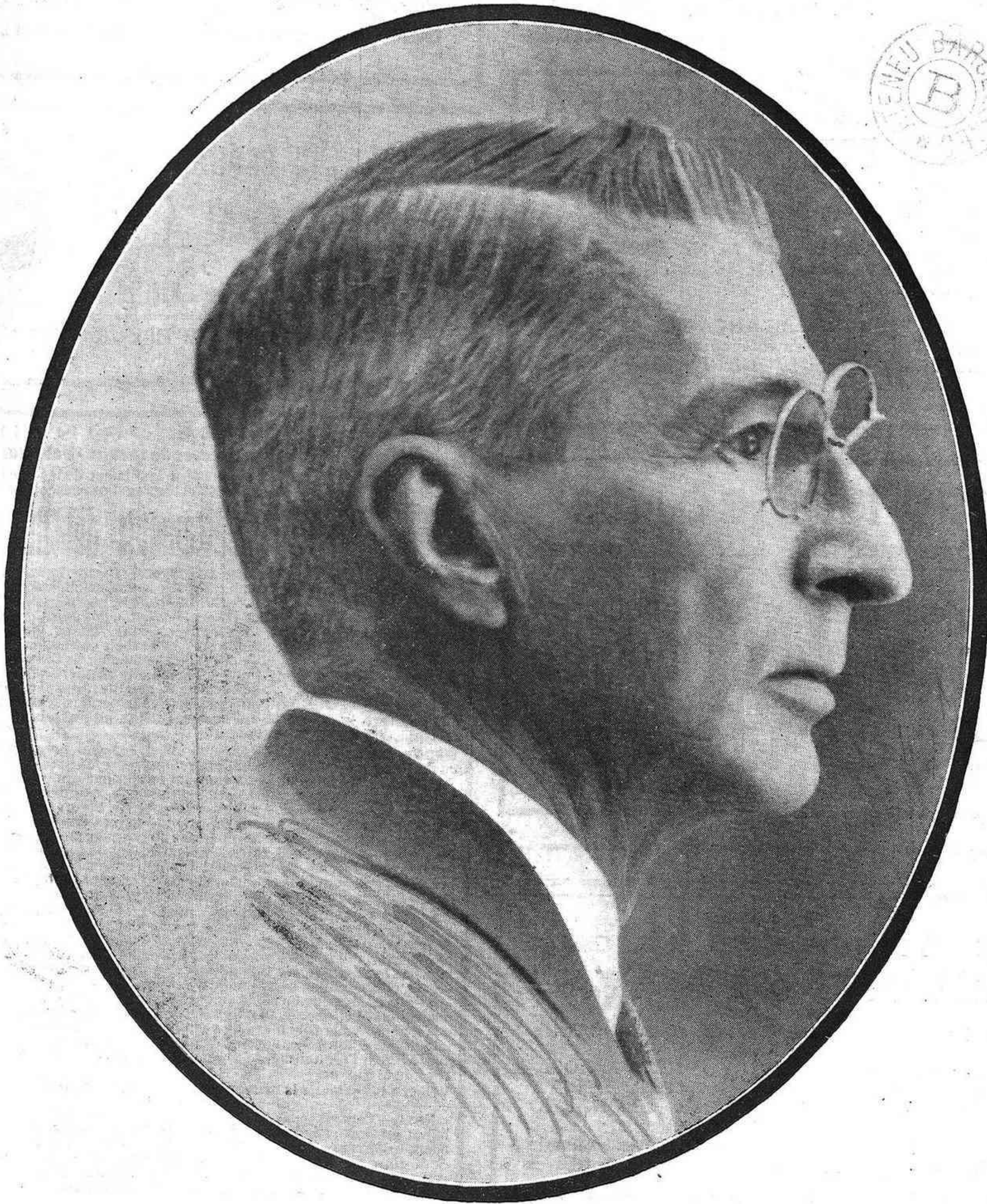

Barcelona, 16 de març de 1928

L'Esquella de la Torratxa

ANY LI - Núm 2543 - 15 cts. - Atrassats 30

ALBERT RUSIÑOL
el gran patrici, la mort del qual plora avui Barcelona

TEATRE CATALÀ "NOVETATS"

Hoy, viernes, noche, BENEFICIO del primer actor
RAMON MARTORI

LA LLOTJA y **LA TORNADA D'EN TITO**

Mañana, estreno de

LA BONA NOVA

del maestro Joaquín Ruyra

Domingo, a las tres y media: **L'ANELL MERAVELLOS.** A las seis menos cuarto: **LA BONA NOVA** y

DEU HI FA MES QUE NOSALTRES

Noche: **LA BONA NOVA**

Se despacha en Contaduría

Mai les càpsules peruvianes Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els altres FLUIXOS de les vies urinaries, per CRONIQUES que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL

Compte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

Teatre Català RUMEA

Gran Compañia VILA-DAVI

Primera actriu: MARIA VILA

Primeros actores: DAVI y NOLLA

Hoy viernes, tarde:

ARA T'ESCOLTO y **LA DONA VERGE**

Noche: **EL CAVALLER IMMORAL** y **ESTANQUERETA MACA**

Domingo tarde a las 3'30:

LA PRINCESA BLANCA NEUS

A las 5'30: Programa altamente cómico:

T'ESTIMO!... y **UN MILIONARI DEL PUTXET**

Noche, a las diez:

LA DONA VERGE y **ESTANQUERETA MACA**

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

TEATRE COMIC

DIRECCIO ARTISTICA: MANUEL SUGRAÑES

Tots els dies, el sorollós éxit
de la segona part d'**EUREKA**

BIS-BIS

TEATRO NUEVO

Grandioso éxito de

Cocktails del Nuevo

Magnífica revista de Sagarra y Montero, con música de Martínez Valls, Demón, Quirós, Eduardo Granados, Godes y Lázaro

Decorados nuevos de Batlle y Amigó, Angel Fernández, César Bulbena, Utrillo y Andreu

ROSITA RODRIGO, CLAREL, LOS KERVA, ROSARIO FERRER, POUSSINET, RAMPER, PEPITA ODENA, PEDRO CERVANTES y LEONARDO ESTRADA

200 seoritas de conjunto :: 16 girls :: Lujoso vestuario
Todas las noches y tardes de jueves, sábados y festivos

VIES URINARIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota militar, etc.*, de l'home, i *vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, anexitis, fluxos, etc.*; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència m'altia. **Venda 5'50 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes, herpes, úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses, eritemes, acaé, urticària, etc.*, malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. **Venda: 5'50 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes, espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental, pèrdua de la memòria, mal de cap, debilitat muscular, fatiga corporal, tremolors, palpitations, trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. **Venda: Pessestes 5'50 el flascó.**

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinaries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

TRENCATS

temps i diner, no deveu comprar cap aparell sense visitar abans aquesta casa.

CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

Tingueu sempre present que, els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia en homes, dones i criatures, són els de la casa TORRENT. Sense traves ni elàstics enfarregosos de cap mena. No molesten ni embarassen, deixant que hom es mogui lliurement i faci els treballs més durs i pesats, sense la més petita molèstia. Si voleu estalviar salut,

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

UN MORT IL·LUSTRE

ALBERT RUSIÑOL

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, i amb ella els que la redacten, portem el dol al cor. Ha mort un patrici insigne i honrat, les principals característiques del qual eren la fermesa de principis, la independència de caràcter, l'honradesa, la dignitat i la senyoria. Veient-lo es coneixia un senyor, un senyor que podia anar pel món perquè sabia

esser-ne i honrava una classe, una família, un partit, una dignitat.

Parlem, no cal dir-ho, d'Albert Rusiñol, el patrici català, germà del nostre amat Santiago, al qual, en aquesta casa estimem com a Mestre i com a pare espiritual de tots nosaltres.

La mort d'Albert Rusiñol arrabassa a Catalunya un dels seus homes més dignes, més rectes, més honrats. No va voler ésser una primera constellació política perquè sabia ésser tan senyor que més s'estimava actuar fora del primer pla, on tot són vanaglòries, popularitats barates i, a vegades, grolleres, per a ésser el conseller útil; l'home que podia prevenir el conflicte; l'ésser amb el qual s'hi podia comptar per a la gestió necessària, etc.

El que aquestes línies escriu, en nom de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, no estava pas conforme amb moltes de les coses que, políticament, havia signat o realitzat, però no deixava per això d'admirar l'home recte i digne que era Albert Rusiñol. Precisament, el que el feia respectable és que, en tots els actes en els quals hi prenia part, en les determinacions definitives de la seva vida pública, hi havia, allò que podríem dir-ne la valentia i la dignitat amb que eren empreses.

Tenia un principi polític que significava "pau entre tots els catalans, prosperitat per a Catalunya", i a aquest lema ho sacrificava tot. No es pot pas dir d'ell que fos un home que tirés la pedra i amagués la mà. Quan calia prendre una decisió, tirava al dret. Era llavors quan se'l veia

en primer rengle. Després, un cop passat el moment, tornava al seu lloc obscur, d'on seguia l'obra de cada dia, amb un silenci senyorívol i admirable.

Jo no he conegut personalment a l'ex diputat regionalista, però l'he vist moltes vegades i sempre m'ha fet l'efecte d'un gran senyor; d'un gran senyor que deixà la carrera política que li podia haver donat el seguir al costat dels polítics sagastins, per a cuidar-se del moviment autòcton.

Aquest gran senyor sabia complir amb els deures elementals dels *gentlemens*: feia tot el que l'honorava, en silenci. Se'l veia per tot, en els vernissatges, en les curses de cavalls, en les reunions aristocràtiques, en les nits de gran gala al Liceu, en els salons digníssims de l'Equestre, de quin club n'ha fet aquest casal que honora una ciutat; li plavia la vista lluent i magnífica del gran món, però sense oblidar que un dels deures primordials dels senyors era ajudar les arts i les lletres.

Això ho feia subscriuint-se a totes les publicacions catalanes, adquirint obres d'art i llibres... Donant to a la seva vida.

Albert Rusiñol deixa, en morir, un lloc de difícil reemplaç. Deixa el lloc d'un senyor, d'un cavaller.

El Mestre Santiago Rusiñol, els nostres amics de la família Rusiñol ploren la mort de l'Albert.

Jo, avui, tinc el penós deure de redactar aquesta nota que ha de quedar incompleta per raons que no fan el cas i perquè no podem estudiar una part de les activitats d'Albert Rusiñol, però voldria significar, amb aquestes ratlles, fetes amb tota turpitud, l'amistat i la devoció que tots sentim per als Rusiñol, ara que és una hora de dolor i sentiment.

Ha mort un gran ciutadà! Se'ns van morint els grans catalans!

No sabem dir res més!

F. M.

ELS ESTILISTES

—Sap que a En Rodríguez Codolà li diuen la "Teresita"?

—I ara! Un senyor tan seriós! I per què?

—Perquè ell, quan escriu en castellà, creu que ho fa molt bé i diu que el seu estil és tan pur i tan castís com el de l'autora de les "Moradas".

—Ja et dic jo! Però això ho deuen fer córrer les males llengües.

—Qui sap! Potser sí. O potser no.

*Per causes alienes a la nostra voluntat,
no podem publicar l'acostumat "Glossari".*

EL GRAN SENYOR MAURICI VILUMARA

Quasi tots els barcelonins hauran vist passar per les Rambles, o pels carrers de Sant Pau, Hospital, Nou i Paral·lel, un home baixet, primet, amb unes patilles de segle XIX, blanques, roges i cremades; unes patilles de Rius i Tauler, d'Exposició Universal, de "Boris Goudou-noff". És un home vell, amb un nas d'àguila reial, que camina de pressa, agafa els tramvies corrents, porta una camisa neta, unes anells grosses i fuma "caliquenyos" o la pipa austera. Aquest home, de prop de vuitanta anys, té la mateixa joventut d'un jove, quan aquest ho és. Es diu Maurici Vilumara, ha vist moltes coses, ha pintat molt més, ha treballat, ennoblint-lo, l'art decoratiu, parla per quatre i discuteix amb la mateixa braó que pot fer-ho un apassionat del futbol després d'un partit tan accidentat com el d'"Ibèria-Barcelona".

El senyor Vilumara és un home admirable, tan admi-

MAURICI VILUMARA

el gran escenògraf, que sempre està d'actualitat,
les patilles del qual són les úniques que queden
a Barcelona

rable que no en tenim cap més a Catalunya. El dia que ens faltés, i trigarà molts anys encara, per sort d'ell i nostra, s'hauria trencat el motllo i no en podríem fer cap més.

El mestre decorador, quin mestratge és inútil de discutir perquè ningú no li vol prendre, ni pot prendre-li, i tothom li respecta, començant per l'Alarma—el gran mestre també—que l'estima de bo de bo, ha passat la vida entre pinzells, papers, teles i cartrons. Ha fet decoracions i més decoracions, ha realitzat una tasca tan brillant, tan admirable, que, d'haver-la fet a París o a Berlín, a Londres o a Nova York, a hores d'ara la glòria de Maurici Vilumara seria una cosa tan ferma com les pedres de les Piràmides.

Des de fa temps es ve parlant de fer un homenatge a Maurici Vilumara. Me n'han parlat, en diferents ocasions, l'Alarma, En Castells, En Joan Morales; me'n parlaren també En Rusiñol, En Pius Daví, En Marius Aguilar... Voleu dir, senyors, que no fóra hora de prendre's seriosament aquest homenatge? Voleu dir que ja no és qüestió d'esperar més?

Som un jovent ferm i liberal que, no trobant en mig de tanta feina com diuen que fa la joventut actual, motiu de devoció, hem de posar els nostres ulls en la gent vella per a trobar aquest motiu d'homenatge... Són aquests vells els que treballaven amb la fe dels artesans de casa nostra—els artesans! Ja no en tenim! Tot es fa *en sèrie*, amb la més innoble i estúpida de les "standarditzacions"! —amb l'amor de les coses belles, donant-los-hi un alè amorós i tendre...

Al mestre Maurici Vilumara, a qui tant s'estima en aquesta casa. Salut!

FRANCESC MADRID

EL PERILL DEL CINEMA

No són els petons ni les exhibicions fotogèniques, ni la tremolor de la pantalla, dolent per a la vista, els perills veritables del cinema. De petons se'n feien abans; i d'exhibicions, públiques i privades; sense comptar les que existien a la fantasia de les persones d'un cert temperament, aquelles que a les quals és una novella excitant qualsevol infantament de la ploma—no diríem pas del cervell—d'un qualsevol Folch i Torres.

La vista es perdia cusint o llegint o simplement... perdent-se. Hi ha tants abstemis com bebedors malalts del fetge i de l'estómac.

No; el veritable efecte immoral del cinema és que cada pel·lícula és una croada de carrincloneria, uns exercicis espirituals de mal gust i poca-solta, una quaresma de cervell amb dejuni i abstinència de sentit comú.

La sensibleria fàcil, burgesa; aquell bon cor de les persones que no pateixen i tot ho volen veure amb colors tendres que es desfacin com a boires dintre de la imaginació; però que tenen un cor voltat de cotó fluix, tendre com a carn; mes com a esperit, sord a les veritables misèries de la vida. Heus ací el fons sentimental de la pel·lícula. Xicots bons i robustos, noies trencadisses amb una punta d'inconsciència i una bondat que sona com un bel, acaben per entendre's, a despit d'uns traïdors; traïdors de melodrama, sense matisos ni humanitat; traïdors que sempre acaben d'ésser llançats a cops de puny; com si l'arma dels bons fos el cop de puny.

Els bons que guanyen a trompades; aquí em sembla

radicar la lliçó carrincloníssima del cinema. Car, o bé l'espectador s'afigurarà que en la realitat sempre les coses acaben bé i que en les lluites violentes de la bona gent contra la mala, la bona sempre ha de guanyar, cosa falsa i contradita pels fets a diari, segons aquella "copla" castellana.

*"Vinieron los sarracenos
i nos molieron a palos..."*

O bé, cosa pitjor, es pensarà que el deure dels honrats és de guanyar, no a força de cultura i persuasió, de fe en els ideals; sinó d'una manera brutal, violenta, "dinàmica", com ara és moda dir elegantment. Això, en el millor dels casos possibles, porta a un ridícul qui-xotisme sempre apallissat i fatxenda abans, durant, i després de la pallissa. També duu a la creació d'un esperit intolerant, tirànic.

No dubtem que la cinematografia ha contribuït qui sap-lo a la brutalitat social dels nostres temps.

NOSTRADAMUS

PREMIS DE BELLESA

¿No heu admirat en alguna revista o en algun diari "els ulls més bells d'Amèrica"?

Cosa picant! Aquests, "els ulls més bells d'Amèrica" són els d'una dansarina. Lloar una dansarina per la beutat esclatant dels seus ulls, semblaria, en qualsevol altre lloc que no fos Amèrica, un punyent epigrama. El que és essencial per a una ballarina, són les cames. És amb la suor de les seves cames que es guanya el pa i els llorers.

Són uns bromistes aquests americans. Organitzen concursos de bellesa—cosa que no és nova d'ençà del pastor París i de la poma disputada al mont Ida, per les tres deesses—; però seccionen a Venus. Hi ha concursos per als peus: "els peus més bells d'Amèrica". N'hi ha per a les dents, per a la boca, per al nas, per als cabells. Això fa que hi hagi moltes dones llorejades. Tantes, que el que vulgui córrer darrera de totes aquestes reines està en risc de perdre els diners i la salut.

Qualsevol d'elles pot posseir els més formosos cabells del món—cosa gens difícil avui dia—i tenir una cara que faci por. O pot tenir el dentat del més impecable vori, i mirar contra el Govern...

Els americans, en realitat, el que fan és emprar el mateix mètode de Phidies. Quan l'escultor grec volia eternitzar al Partenon la figura de Minerva, no prenia un sol model. Feia passar pel seu taller les ateneses més belles. Prenia de l'una la cuixa, de l'altra el pit... En prenia model, entenem-nos. I era de tota aquesta barreja de trets encisadors i deliciosos que en feia una beutat sobirana... Si hagués conegut aquesta dansarina de Nova York, que acaba d'ésser llorejada, n'hauria copiat el misteri, més o menys artificial, de les seves pupil·les.

NECROLOGICA

Antoni López, el propietari de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA i "La Campana de Gràcia", que, en menys de sis mesos ha sofert el dolor de veure morir els seus germans Guillem i Josep, acaba de perdre ara la seva germana Elvira.

A tots els seus familiars, el nostre més sentit condol.

LES MINYONES

—Miri, senyoreta, per a quedar-me necessito 40 duros, quartet de bany, armari mirall i sortir cada tarda per a anar al cinema.

EL PETO

—Si no és de cinema, no me'l facis.
—Mira si és de cinema, que t'hi adormiràs.

COM SON ELS NOSTRES ACTORS

MARIA VILA

Maria Vila és una de les actrius de més passió, de més fibra. A les escenes tràgiques es lliura al seu art amb cos i ànima, sense cap mena de reserva. És un feix de nervis que vibra i que tremola. La diríeu sota la flama sagrada de la inspiració. Però, potser, per això, per lliurar-se sense control, com improvisant, dona de vegades la impressió d'ésser poc refinada. Té, tanmateix, una embranzida i una turbulència impressionants, que sempre la salven i de vegades gestos i crits realment admirables.

Però per a ésser realment així, una gran actriu, necessita lliurar-se a aquesta embriaguesa de passió. Quan tot és encalmat, en els diàlegs serens, diríeu que sembla no tenir cap feina a fer a l'escena. Els braços li pengen, i, com deia un humorista, els dits de les mans li arriben a terra. Això, naturalment, és parlar en caricatura. Però el cert és que les comèdies tebies, les comèdies de saló no li van gens bé al seu temperament. Li manca àngel, gràcia. El que ella és menys, com a dona, és una joguina.

La prova d'això la teniu en la seva mateixa manera de vestir-se: diríeu que, com més bé es vesteix, menys elegant resulta; diríeu que les teles cares, els brodats, les pells i les sedes, encongeixen els seus moviments una mica esqueixats i virils, però sovint plens de grandesa.

A la seva bellesa bruna i enfebrada, als seus ulls que llueixen com a ganivets, a la seva mateixa veu punyent o

Maria Vila

D'ACTUALITAT

—Has vist això de les nenes desaparegudes?

—No me'n parlis, que només de passar la vista pels diaris, se'm fa la boca aigua: no parlen més que d'ossos.

planyívola, però que manca de tons vellutats, li van més bé les teles barates, els colors bigarrats i violents de les clones del poble.

Maria Vila, en conjunt, desconeix tot el que sigui mitjos tons. És una gran tràgica, d'una tragèdia sense coturns i sense púrpures. De tragèdia en fa sovint, més sovint del que voldrien els autors que li forneixen el seu actual repertori. Ells li donen un sainet o una cosa que vol ésser-ne. Ella, per grandesa de la seva ànima, canvia el sainet en tragèdia, i, d'un personatge grotesc, en fa, a moments, una esborronadora heroïna.

Maria Vila és una gran actriu; i se li podria dir gran, realment, sense exageracions, si sabés limitar-se al seu temperament i a les seves possibilitats. Seria, llavors, una gran intèrpret de les passions del poble.

CLAMS D'ISRAEL

L'ardentor de l'arena del desert
se'ns arrapa a la gorja assedegada.
Senyor, aquest poble, quan serà llibert
de la vostra ira tan desmesurada?

Ens assoten els vostres set flagells,
les llàgrimes ens han cremat les galtes;
assedegats, caminen els camells
i les ombres són altes.

La terra de promissió
de tant llunyana encara no es divisa;
duem esperit endins la pò
i l'ànima ben llista.

Tenim la prometença davant nostre,
però l'angúnia esquinça la pell;
no hem portat mai la covardia al rostre
ni el nostre esperit mai s'ha sentit mesell

I patim, patim sens remissió;
l'enemic cada dia és més crudel.
Quan serà que les filles de Sió
benhajaran el poble d'Israel?

La Babilònia impura
vora de l'Eufrates alça la Babel,
Senyor, encara perdura
la tirania crudel!

Encara el llop mossega les ovelles
i l'ovella s'ajup amb la raó.
Els bons són les abelles
que fan la mel i sols troben asprò.

Moisés ens anima, però l'arena
se'ns clava als peus i no podem dà un pas;
Senyor, oïu la nostra pena
i allibereu-nos d'aquest llop voraç.

El moll de l'os eixut suplica
i la pregària potsé és un re nec,
però, Senyor, si l'oïu una mica
al fons del fons el re nec és un prec.

Oïu el clam. L'arena del desert
se'ns arrapa a la gorja assedegada.
Senyor, aquest poble, quan serà llibert
de la vostra ira tan desmesurada?

SALVADOR PERARNAU

GALANTERIA

—Totes les noies maques es casen amb homes ximpls,
no troba jove?

—Trobo que vostè també es casarà amb un ximple.

DE TEATRE

Es innegable que els autors joves han fet molt poca cosa per al ressorgiment de la nostra escena. Descomptant alguna temptativa aïllada, la majoria s'han limitat a seguir la pauta dels autors del segle passat i principis del present, això, no obstant, val a dir, també, que s'ha fet molt poc per a estimular-los.

D'autors joves que poden retre serveis al teatre català, és indubtable que n'hi ha alguns, condemnats, però, a l'ineditisme més aclaparador. La majoria d'empresaris vacillen abans de donar entrada a un autor sense fama i sense popularitat, prescindint per complet de la importància de la seva obra.

El cas d'En Millàs-Raurell és una lliçó, com ha dit molt bé en un recent article Puig i Ferrer. "La llotja" ha passat, com és sabut, molt de temps abans d'estrenar-se, per la senzilla raó que l'intelligent empresari de Novetats no hi tenia fe. Posada l'obra en escena, s'ha demostrat el contrari.

Aquest cas, qui sap si es repetiria en alguna altra obra que resta inèdita per incomprensió o desconfiança de les empreses; però, avui per avui, els autors joves, si volen veure representades les seves obres, han d'acudir als teatres de barriada. Els teatres "oficials", en comptes d'acollir-los i animar-los a treballar, en profit de la nostra escena, els barren les portes, i això, indubtablement, és en perjudici de la mateixa escena.

Els novells d'avui han d'ésser artífexs de l'obra de demà; oblidant-los, no deixant-los passar, se'ls inutilitza per a sempre.

Es necessari fer una tria amb plena consciència i capacitat de les produccions dels autors novells, i les que ho valguin, donar-les sense desconfiança. No hi fa res que no tinguin un nom brillant en el teatre, la qüestió és que les seves obres siguin innovacions com la que ens acaba d'oferir Millàs-Raurell amb "La llotja".

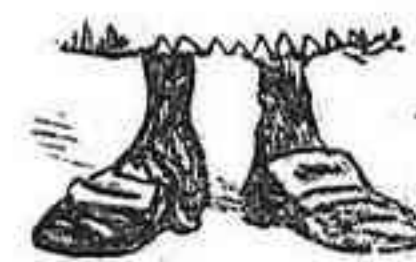
Això és, al nostre entendre, el que cal fer per a desenvolupar el teatre català; cercar entre les produccions dels autors novells les obres que, a judici d'homes competents, mereixin representar-se. Entre molta palla, es trobarà algun gra massís.

Al teatre català li manca dignitat; d'obres escrites amb honradesa artística n'hi han algunes; doncs, siguin les preferides i el públic, de mica en mica, es trobarà bé a les nostres sales d'espectacles.

S'ha parlat molt de l'estat actual del teatre català, el sensible és que tot quedarà com estava.

El temps ens donarà la raó.

J. CORNUDELLA

L'AFER SAGARRA

Sembla que ja s'ha acabat, més tranquil·lament del que alguns haurien desitjat, el desagradable afer de "Les pedres de Girona".

Per la nostra part, hem de dir que aquest acabament ens sembla el més digne.

UNA MITJA VIDA

Deia una vegada l'inoblidable X... a un amic nostre: "Us agradaria—ja ho conec—viure una mitja vida. Ara us l'explicaré. Llevarnos a migdia. Mig dinar. Fer un mig passeig en acabat. Després una mitja hora de tertúlia amb mitja dotzena de mig-amics. Acabat mig llegir i mig escriure. Després mig sopar; havent mig sopat anar a veure una dona mig-amiga i passar-ho a mitges. Després deixar-nos caure en un mig cafè mig... i a mitja llum tornar mig endormiscat al vostre mig pis, on viviu; un mig pis com la majoria dels barcelonins."

Heus aquí, lectors, descrita la mena de vida que porta la majoria de la gent de la nostra ciutat. Són mitjes persones, com els soldats de plom baratets. Els veieu per un cantó; si es giessin per l'altre no els veuríeu.

També poden comparar-se amb la lluna, de la qual sempre només es veu la meitat, i l'altra banda, pels segles dels segles és un misteri impenetrable per als ulls dels homes.

Doncs, bé; moltes vegades jo, de petit, havia suplit amb la fantasia aquesta tallada de lluna que les lleis de l'Astro-nomia ens havien estafat. I ara, de gran, també cavilo tot sovint i especulo sobre allò que hi deu haver dintre la meitat de vida invisible d'aquella gent que només mig viu.

Són els abims de la mandra. Unes regions obscures, fangoses, caòtiques, una barreja de pensaments, instints i sensacions que mai passen a obres; una vida complexa i primària amb tota una luxuriant virginitat.

El cervell del mandrós és la poesia. Una poesia un xic desgavellada, però poesia, perquè tot està deformat per la condició del no ésser i encara del no néixer. Us emportaríeu sorpreses, i tal persona mandrosa, que sembla un senyor Esteve gandul, es passa hores i hores mastegant al fons del cervell una cançó, unes notes, sense fer res; un altre repeteix mentalment, com a jaculatories, fins a la sacietat, dos adjectius; un altre fa comèdies per dins i posa de César August, Savonarola, o de doctor Ramon i Cajal, dintre la seva imaginació.

L'home més dolç és una fera cruel; inventa suplicis (que mai no dirà ningú, menys aplicar-los!) amb l'agudesia d'un xinès. L'altre és un Tenori decadent... etc.

Viuen una mitja vida a la realitat; l'altra, a la imaginació; l'altra en somnis, quan dormen.

Totes tres migrades. La realitat sense relleu. La imaginació sense expansió. El son prim sense el descans de la fatiga.

Heus aquí la vida de la majoria dels homes, més avall del bé i del mal, sense pena ni glòria.

ROSEND LLATES

LES ALES TALLADES

Per reflexe, podem endevinar la impressió que deuen sofrir les aus quan els hi retallen les ales, obligant-les a quedar passives al lloc d'on—potser només de pensament—volien fugir o apartar-se'n.

Es un cop molt fort; talment com el que pateix l'aviador quan se li trenquen les ales de l'aparell i davalla forçat i ràpid; això, si amb el cop no es trenca la nou del coll.

Heus ací el que pensava el bon senyor Matafaluga aquella vesprada malaurada quan sortia de la inauguració del Casino del seu partit, sencer, aquell Casino que tant havia esperat i somniat per a donar—a la fi—a conèixer

als seus, el seu talent portentós que havia sentit bategar al seu fons amb aurèoles de grandesa, orlada pel verb i les oracions pomposes recollides pacientment i mica a mica, per a fer-ne gala en aquella diada memorable.

—Vaja, que avui podreu parlar—li havien dit.

Afegint-li el cacic:

—Però res de dir res que els contraris puguin aprofitar.

El senyor Matafaluga, satisfet com estava, digué que sí a tot, i començà a parlar, a parlar, que ni ell mateix es donava compte ja de què parlava, ni del que deia.

Com aquell nou ric que, aferrat al volant del seu auto, en trabar-se en una carretera llarga, llisa i blanca, li entra el vèrtex de la velocitat, sense advertir perills, ni tan sols la polsaguera, així, el bon senyor Matafaluga li agafà el vèrtex de l'oratória, i allò no era boca, era un volcà en erupció d'una lava de pensaments i belles imatges de tots colors. Ja no era al Casino; ja no era d'aquell famós partit, sencer; no hi valien ja recomanacions prèvies; era el verb del seu talent el que eixia com un allau, fixant, triturant, punyint tot el que trobava al seu pas.

—I ara! Què diu aquest home?—es preguntaven els que el voltaven—. Què li deu haver agafat?

Els uns, estranyats, li feien signes de què callés; altres, irònics, dibuixaven una rialleta als llavis; el cacic, es removia neguitós al seu seient, esguardant de cua d'ull la presidència; però el senyor Matafaluga res; no veia res, i continuava parlant, ardit i satisfet, enlairant-se cada vegada més, quan, de sobte, el President del Casino, enfutismat d'oír coses que no havia d'oír, ja que tots els socis havien de parlar només per boca i pensament del cacic, donà un cop brunzent a la taula amb la campaneta, cridant-li:

—Us resten tres minuts.

Una galleda d'aigua glaçada al damunt no li hauria fet menys efecte. "Tres minuts"? I què eren tres minuts pel que portava al pensament?

Adéu oratória, belles imatges, pensaments escollits... sentí com una mena de fred al cor i s'assequé esmaperdut.

Des d'aquell dia no ha tornat a tenir ganes de parlar, ni a favor dels seus. Al seu talent magnífic, que havia de remuntar-lo a l'infinit, li havien tallat les ales... Pobre Matafaluga!...

LUÍS RAMÍREZ CARULLA

UNA FRASE DE MUSSOLINI

Mussolini parlava, no fa molt, amb un periodista francès que havia anat a entreviuar-lo. Feia l'elogi d'alguns escriptors francesos d'un tirat més o menys feixista. Sobtadament passà d'interviuiat a interviuador:

—I a vós, què us semblen els escriptors italians?—preguntà.

—Em semblen—respongué el periodista—més graves, més seriosos que abans.

—Això em plau—digué Mussolini—. Però torneu l'any trenta cinc. Ja veureu: els hi hauré canviat fins la fesomia.

"CLAU DE SOL"

Per una sortosament lleu indisposició del nostre crític musical "Clau de sol", no podem donar l'acostumada ressenya dels concerts de Quaresma. Ho farà "Clau de sol" la setmana vinent.

EL MALALT CRONIC

— Però, mati'm d'una vegada!

— No pot ésser. No veu que si el matava, jo no sabia de què viure?

ART I ARTISTES

GALERIES LAIETANES

Cada vegada que el paisatgista M. Oliver exposa, el públic rep una nova sorpresa, doncs ens mostra una nova modalitat del seu temperament d'artista. Les teles que ara ha exposat a les Galeries, són força més interessants que les d'anys enrera; hi ha més llum, més fermesa en el traçat i més gràcia en resoldre la perspectiva aèria.

El pintor va fent el seu camí, estudiant amb cura i sense deixar-se capficar per tendències estranyes. De seguir així, estem segurs que amb el temps arribarà a ésser un dels més fermes puntals de la pintura catalana de paisatge.

* * *

Després de tant temps dedicat a fer-nos veure les obres d'altri, l'Esteve Batlle fa una exposició i ens demostra palpablement que qui amb tanta cura i tant desinterès prepararà èxits als altres, sabia, a l'ensem, treballar, sacrificant, però, la seva personalitat a la noble tasca que portava entre mans.

Al cap de molts anys d'abstinència pictòrica envers el públic, ha exposat un recull de teles, on es veu que, a més d'excelent organitzador, és En Batlle un pintor de mèrit. Dignes d'elogi les còpies per la fidelitat llur i compenetració del copista amb l'esperit de l'original, és l'expositor digne de lloa per acusar una personalitat ferma i un gust depurat en els assumptes, així com pel seu domini del dibuix en els retrats.

GALERIES DALMAU

L'Amat és un paisatgista jove i força simpàtic dintre la seva especialitat impressionista. Ben tractades de color i de pinzellada franca i espontània, les teles exhibides són agradoses, tant pels assumptes escollits, com per la valentia amb què foren executades.

Són de remarcar les teles de petita mida, representant vells carrers de nostra ciutat i reconstruccions de Catalunya. En les obres de més alta volada, no es conserva la frescor d'aquelles; no obstant "L'hora baixa", fa esperar, demostrant que aquest pintor, avui novell, sabrà imposar-se i fer-se un nom.

SALA PARES

En Rafel Estrany, amb les seves obres pictòriques, té sempre caires nous i es fa remarcar per la seva diversitat. Avui és ell un valor indiscutible dintre de la nostra pintura i, tot i demostrant-nos un cop més els seus coneixements de tècnica, de visió clara i de sensibilitat extremada, de cop i volta es deixa dominar per cabòries d'escoles ínfimes que no li fan cap falta, ans al contrari, desorienten.

No necessita l'Estrany anar a raure a casa del veí per a copsar orientacions; té ell prou personalitat per a fer camí i obra ferma.

* * *

En Rafel Benet segueix evolucionant en el seu art i cada cop que es presenta al públic, ho fa mostrant-nos un caire nou del seu talent. Avui és En Benet un pintor que ja ha desenrotllat la seva personalitat pròpia i dintre de la inquietud de tot ver artista, que cerca sempre noves dificultats per tal de vèncer-les, pot dir-se que ja fa obra definitiva.

Sempre realista en els seus paisatges i enamorat d'un verisme absolut, això no li priva d'estilitzar amb mida, i sols diguem-ne així per a imprimir un segell de personalitat ben definida en tota sa producció.

Mestre de la tècnica, tracta amb la mateixa facilitat els

paisatges de plena llum, com els grisencs i emboirats dels alts cims de Catalunya, encertant sempre el to just, i resolt amb traça tots els problemes de perspectiva aèria que es presenten en la pintura de plans llunyans.

Resumint, és avui En Benet un dels pintors de més sensibilitat i un valor indiscutible dins de la pintura catalana.

BORIEL

NOVETATS

Unes quantes representacions aïllades d'"Els fracassats", l'obra magnífica de Lénormand. Després, ja se sap: "Madame Mundeta", "Isabel Cortès", "Leonor", etc., etc.

Per a demà s'annuncia l'estrena de la primera obra teatral de Joaquim Ruyra: "La bona nova".

NOU

Amb gran espectacularitat s'ha estrenat la nova revista: "Cocktails del Nuevo" es titula aquesta vegada, i hi han col·laborat Josep M. de Sagarra, Joaquim Montero, i els mestres Martínez Valls, Demón, Quirós, Granados, Godes i molts altres que sentim no recordar.

En aquesta revista, com en totes les revistes, hi ha de tot: bo i dolent. Alguns quadros fluixejaren i no es tregué d'ells tot l'efecte possible per manca d'assaigs, suposem. En la revista hi ha bon gust i fastuositat. Al costat d'aquesta fastuositat hi han notes xarones, vulgars o poca-soltes que el públic no enyoraria si les treien.

Els quadros que a nosaltres més ens complagueren, que trobem millors, són els d'"El batalló blau", "València" i "Canigó". Aquest darrer, sobretot. En Sagarra se'ns mostra en aquest quadro el poeta, l'excel·lent poeta que ell és quan vol ésser-ho.

BARCELONA

"El conspirador", de Joaquim Muntaner és, realment, un drama romàntic. És romàntic pel to, per la sensibilitat, pel contingut i per l'època.

L'acció, s'esdevé entre Madrid i Alcalà, durant la regència d'Espartero. L'ambient és una visió, una estampa de l'Espanya d'aquell temps: conspiracions, afusellaments, entusiasmes per la llibertat i per a la reialesa... Això, tanmateix, no serveix més que de fons al drama, per donar-li més color i moció.

Joaquim Muntaner

El drama, en sí mateix, és la història d'un amor dissortat. Sobre el protagonista hi pesa el "sino" del don Alvaro: la fatalitat inexorable, tan del gust dels romàntics.

L'autor aconsegueix mantenir sempre amb intensitat l'acció. Les escenes són graduades per anar desvetllant constantment l'interès del públic. No arriba, naturalment, a ésser fulletinesc; però l'autor sembla tenir la traça dels fulletinistes.

El vers amb què és escrit té sempre una gran dignitat artística. Potser arrossega, a vegades, alguns tòpics poètics. Però és sonor, harmoniós, una mica emfàtic, ric de rimes i no mancat d'imatges encertades.

La interpretació és bona per part d'Enric Borràs Sap fer

ELS DOCTORS D'“EL REY QUE RABIO”

Los huesos son de niña
o acaso no lo son.

un marquès magnífic. No cal que remarquem amb quina calidesa diu els versos. Tampoc sabríem dir-ne mal de Maria de la Rivas, fina i delicada. La resta de la companyia, en canvi, bastant mediocre.

COMIC

L'èxit de “Bis-Bis” segueix en “crescendo”.

ELDORADO

S'ha estrenat “Catalina María Márquez”, de Francesc de Viu, i ha obtingut un bon èxit. Obra de caràcter netament popular, inspirada en un “fandanguillo”, té un cert aire de semblança amb el teatre realista que aquí, entre nosaltres, han conreat amb èxit l’“Amichatis”, en Capdevila, En Lluelles i En Fontdevila.

A l'èxit de l'obra contribuï la interpretació d'Antònia Plana, Emili Díaz i la resta de la companyia.

PER A ACABAR

Francesc Madrid, un dels joves del que més i millors coses poden esperar-se, ha enllestit dues comèdies: “Ella, ell i un cafè romàntic” i a “Cà'n Garlanda”.

Lluís Capdevila ha entregat a la companyia Plana-Díaz la seva comèdia en quatre actes “Los violines de Otoño”.

Adrià Gual ha entregat a Ernest Vilches una interessantíssima comèdia en tres actes.

El mestre Martínez Valls treballa en la partitura d’“El hijo de Manón”, obra que destina a la companyia Caballé-Vendrell.

FUTBOL

Com ja havíem dit, el “Barcelona”, diumenge passat, se'n va anar a jugar contra l’“Ibèria”, a Saragossa, però els aragonesos, que ja han posat un xic d'agalles i quelcom més, hi varen anar amb les ungles bon xic esmolades i, la veritat, ens pensàvem que la cosa acabaria amb un sang i fetge d'aquells que passen a la història. En Samitier, en va sortir mig mort del camp, de tantes trompades que els “mañicos” els dedicaven, i quan els jugadors varen veure's fora del camp, que ja començaven a respirar un xic, llavors els vingué una pluja de simpàtiques pedres que, a ben segur, que de no ésser la guàrdia civil, que els custodià fins a la fonda, els caps dels jugadors haurien acabat amb alguns senyalls.

Ah!, ens descuidàvem de dir que el “Barcelona” va guanyar per un a cap!

L’“Europa”, al seu camp, va fer l'acostumat paper trist; no podem comprendre el que pot passar als jugadors graciencs perquè ho facin tan malament. Es clar que l’“Irún” és un senyor equip, però, la veritat, trobem que tres gols a cap és un resultat no gaire falaguer pels sots-campions de Catalunya.

Si continua per aquest camí, ja sabem com acabarà; amb quatre punts, i encara si guanya al “Pàtria” al seu camp.

Demà passat el “Barcelona”, si no hi ha contraordre, se n'anirà a Sant Sebastià per a jugar contra la “Reial Societat”.

BOB

SANT JOSEP

—Tinc molts devots, molts. Però en té més la crema que es mengen amb motiu del meu Sant.

Déu els acompanyi i la mascota d'En Llorens també.

L'“Europa” jugarà al seu camp amb els “farrucos” de l'“Ibèria”, i ja estem veient una segona batalla campal.

Veurem la valentia dels “mañicos”!

RUGBY

Finalment, va jugar-se diumenge passat el ditxós partit de probables contra possibles, i va constituir una completa victòria dels primers per 17 punts a 3.

Després d'aquest partit, sembla que s'ha designat ja l'equip que el dia dels Pepets jugarà contra la selecció madrilenya.

Ara el que podrien fer els seleccionats, és el mateix que han vingut fent fins ara, o sigui no comparèixer.

De veritat que hi riuríem de gust.

ATLETISME

A Badalona, diumenge, es va fer un Cross per al Campionat d'aquella localitat. Aquesta cursa havia de servir per a seleccionar els atletes que havien de córrer el Cross d'Espanya, però com que es veu que, avui, els nostres esportius s'han tornat més frsecos que el gel, el cas és que els que hi concorregueren foren tan pocs (entenem-nos, dels asos), que no n'hi havia cap. Davant d'això, no sabem què faran els federatius.

Nosaltres, d'ells, prescindiríem dels atletes i aniríem a córrer en el cross d'Espanya. De seguir que hi sortirien guanyant.

NATACIO

El “C. N. Atlètic” continua el seu concurs d'hivern, i pel que es veu, cada dia té nous adeptes. Es veu que la fredor de l'aigua, als nedadors no els espanta.

El “C. N. Barcelona” anuncia per a demà i demà passat, a la seva piscina de l'Escullera, dos importants “matches” internacionals amb l'equip alemany “Wasserframde”, campions de water-polo d'aquella nació.

Estem ben preparats per a presenciar dos grans esdeveniments de la natació.

MOTORISME

No sabem ben bé si demà passat plourà. El que sí us podem dir és que s'intenta fer funcionar el Velòdrom de la “U. E. de Sans” per a celebrar-hi aquell campionat de velomotors que prepara el “Motorista Club Barcelona”.

Si plou, tingueu, quan menys, un trist record per al Velòdrom, i per als organitzadors, naturalment.

TENNIS

El “Barcelona L. T. C.” continua el seu concurs social amb penes i treballs, a causa de la pluja.

Van jugar-se partits interessants de debò, entre els quals cal esmentar el de Sindreu contra Riera, que va guanyar el primer, però li va costar quant i ajut.

L'interès, com es veu, cada dia va en augment; això vol dir que us en anirem donant notícies fins que s'acabi, sobretot ara que s'entrarà als plats forts.

AVIACIO

Dies enrera, un avió que transportava un malalt per la regió de Tazza, va sofrir una avaria i un dels passatgers, amb una gran serenitat, va pujar damunt l'ala i, malgrat el vent fortíssim, el qual duia una velocitat de 130 quilòmetres, va arrencar l'avaria i pogué arribar feliçment a lloc. Això és una heroicitat.

Nosaltres esperàvem que aquest heroi hauria estat rebut a les palmes per cent o cent cinquanta mil espectadors, a la manera de Lindbergh, però, pel que s'ha pogut veure, la importància és massa mesquina per a merèixer cosa semblant.

I ara que parlem de Lindbergh; ja sabeu que està malalt i que, segons els telegrams, en té per una temporada llarga.

Oh!, i el més bonic diu que aquest mal li ve dels afalagaments de què ha estat objecte des de què va travessar l'Atlàntic.

Tanmateix, no es pot agafar fama!

TEIXI

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

“Elogi de Catalunya”. J. Vallès i Pujals. 4 ptes.

Vallès i Pujals ha escrit un llibre bellíssim, interessantíssim; un llibre efusiu, cordial, càlid, encès en un amor ple d'intel·ligència.

Vallès i Pujals divideix així el seu bellíssim llibre: “La terra — El mar — Els homes — La llengua — Els monuments — Barcelona”. Les 220 pàgines d'aquest llibre, de nodrida lectura, són una guia espiritual de Catalunya.

A vegades, empès per l'amor, aquest llibre de Vallès i Pujals pren una ampla, una magnífica volada lírica. Vol de poesia i d'intel·ligència. A pocs llibres com a aquest “Elogi de Catalunya”, de Vallès i Pujals aniria bé el lema de Goethe: “poesia i veritat”.

“Meditacions i jaculatòries”. J. M. López-Picó. Op. XXI

J. M. López-Picó és, en la literatura catalana, una antena de finíssima sensibilitat, d'hiperestesiada sensibilitat, que vibra a l'unisson amb les més nobles sensibilitats d'Europa. J. M. López-Picó és el més europeu dels nostres escriptors, el que més i amb més profit ha treballat per a l'europeització de la nostra literatura.

I és un fi, un delicat, un elegant, un estimabilíssim poeta. La distinció és la característica d'aquest poeta. Sota aquesta

distinció hi han totes les virtuts, en venes riquíssimes, de la poesia: la tendresa, l'emoció, la bellesa pura i eterna.

Ara López-Picó ens ofereix — sense massa soroll, sense massa "rèclame", amb un gest elegant i sobri—un nou volum de poesia: "Meditacions i jaculatòries" Agraïm-li el present, que és digne de tots els elogis.

"L'anell i la fàbrica. C. Jordana 3'50 ptes.

En un breu espai de temps C. A. Jordana ha publicat tres novel·les grans: "El collar de la Núria", "L'incest" i, ara, "L'anell i la fàbrica". I cada vegada, en cada nova novel·la, hem trobat més valors, més estimables valors.

C. A. Jordana és un escriptor en el que hem de fixar la nostra atenció. La seva prosa és clara, fluida, transparent, elegant. En les seves novel·les hi ha una ampla, una clara visió de la realitat.

"L'anell i la fàbrica és una obra molt digna i que cal llegir.

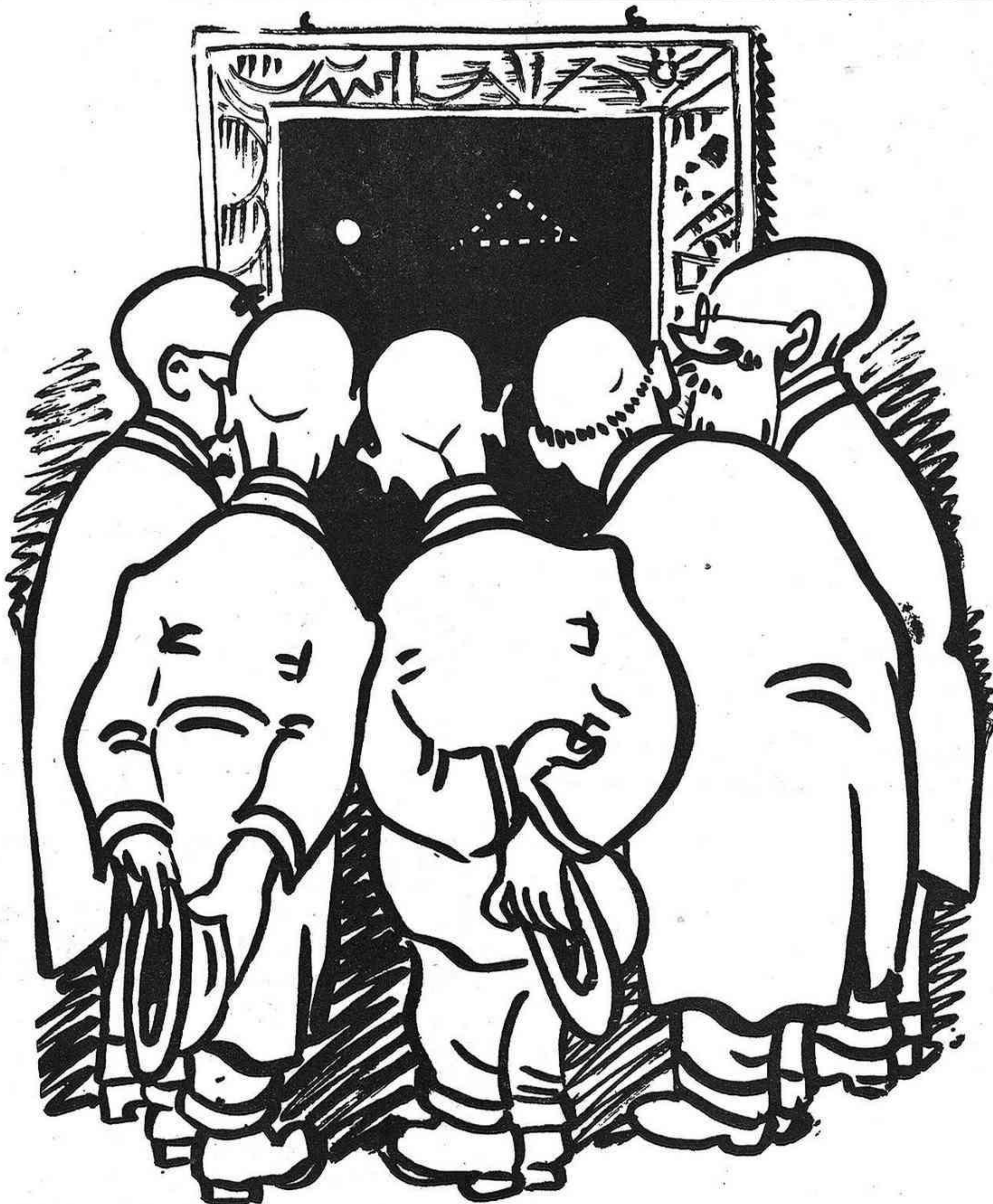
"Llibre de versos". Maria Rusiñol de Planàs.

Maria Rusiñol, la filla del gran artista, ha escrit un llibre de versos, un petit llibre de versos. Gabriel Alomar, una de les nostres més legítimes glòries, ha prologat el llibre amb unes bel·les i atinades paraules.

Els versos de Maria Rusiñol de Planàs, resulten força agradables de llegir.

ALPHA

EL TEXT I NINOTS DEL PRESENT
NUMERO HA ESTAT REVISAT
PER LA CENSURA GOVERNATIVA

COMENTANT UN QUADRO FUTURISTA

—No l'entenem.

—Es clar, perquè és futurista. Que el girin cap per avall i el posin en un safareig ple d'aigua ras... i ja tornarem d'aquí tres setmanes.

MANERES D'APRECIAR L'ART

- Li ha costat molt aquest quadro.
- Dues bales de cotó.

Alguns elements d'opinió volen associar-se per tal d'abaratir les tarifes dels taxis. Els desitgem un èxit i decisió suficient per a vèncer els obstacles que, a fi de bé (qui ho dubta?), els seran posats.

Ara resulta que a Venezuela no ha passat res. Per què ens havíem precipitat a creure-ho? Venezuela és molt lluny. I la veritat oficial sempre és la bona.

Llegint el llibre d'En Jouvemel, "La vida tempestuosa de Mirabeau", l'ànima se'ns exalta i el pensament se'ns eleva. La Revolució Francesa ha estat el primer i el més fort intent de dignificació de l'home.

Ha il·luminat tot el segle XIX, aquell segle que Daudet ha pogut còmodament qualificar d'estúpid, però que no va conèixer la guerra europea, ni altres calamitats modernes; època de grans avenços científics i prosperitat social.

Pot ben dir-se que totes les coses bones que tenim ens vénen del segle XIX, i que les coses del segle XIX vénen d'aquell moviment de les ànimes que començà en l'Enciclopèdia. En canvi, les misèries d'ara, vestides per quatre teorit-

zants amb noms pomposos, són les injustícies atàviques, les eternes fonts de malestar social.

Amb totes les reserves que es mereixen aquests rumors, recollim la notícia que A. Rovira i Virgili, per discrepàncies amb J. Pla i altres col·laboradors esquerrans de "La Publi", ha deixat d'ésser el seu director i sols continuarà essent-ne editorialista. Hi ha maror.

Què hi ha de cert en tots aquests embulls? Són de lamentar.

Diu que la reina d'Afganistan, per broma, ha apuntat amb un revòlver de porta-monedes, un fotògraf que la volia retratar junt amb el seu marit, el qual anava mal afeitat.

El fotògraf, cosa estranya, s'ha molestat un xic. Heus ací un episodi entre majestàtics i de pel·lícula còmica.

El diàleg dels indiferents:

—Quin temps!

—Ja ho veu.

—Sí, el març, ja se sap, etc.

El diàleg dels enemics:

—Brètol!

—Pinta!

—Mal home!

(Pinyes, grups, policies.)

—El diàleg dels amics:

—.....

—.....

(Quina lluna!)

A l'estrena del Nou,
la sala estava plena com un ou:
el públic crida, s'abraona,
i un cap pelat ha dit: "Visca Girona!"

En Montero, farcit de trucs i manyes
va dir: "Nois, recordeu-vos d'En Sugranyes."

S'anuncien noves revistes. Cada cop avança més la cultura. Els trens faran bitllets especials (això no és segur) per als de fora.

Per què ha plogut tant aquests dies?

La culpa és de quatre compositors del Paral·lel. En comptes d'una batuta, els regalaran un paraigües d'honor.

Jaume Salvatella.—La vostra poesia té un concepte interessant, però la forma és incorrecta; sagarreja terriblement.—Pelai Torrent: Molt pessimista; no anirà.—Josep Barnet: Té una gràcia ingènua de postal. Anirà.—Marian Bernaus: La forma, senyor meu, la forma!... I el fons, home de Déu, el fons!...—Polhevbob: Té raó; però d'això facin una gasetilla; la versificació no hi quadra; i això que hi ha certa facilitat de rima i llisquència d'estil.—J. S.: "Conciliació"? Ens recorda aquest nom... Ah!, sí; l'hem oït dir pels jutjats.—A. Planas: El seu conte anirà aviat. No s'impacientí. Tenim tant d'original en cartera! No podem desatendre ningú. Vostè ja se'n farà càrrec.

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELÉFON A. 4115

MALLORCA

Album-Guia de la famosa Illa daurada

Pessetes 12

E. Planas

Els Pardals de la Rambla

Un tom 8.^u il·lustrat Ptes. 3

Putxinel·lis

d'En Pere Coromines

Un volum 8.^u

Ptes. 4

Obra nova

Maria Rusiñol de Planás

LLIBRE DE VERSOS

Pessetes 3

Lo Noy de la Mare

Setmanari català de l'any 1865, escrit i dibuixat pel bo i millor d'aquell segle.

Reproducció en un volum octau, imprès sobre magnífic paper.

Preu: 5 Ptes.

Un tros de paper

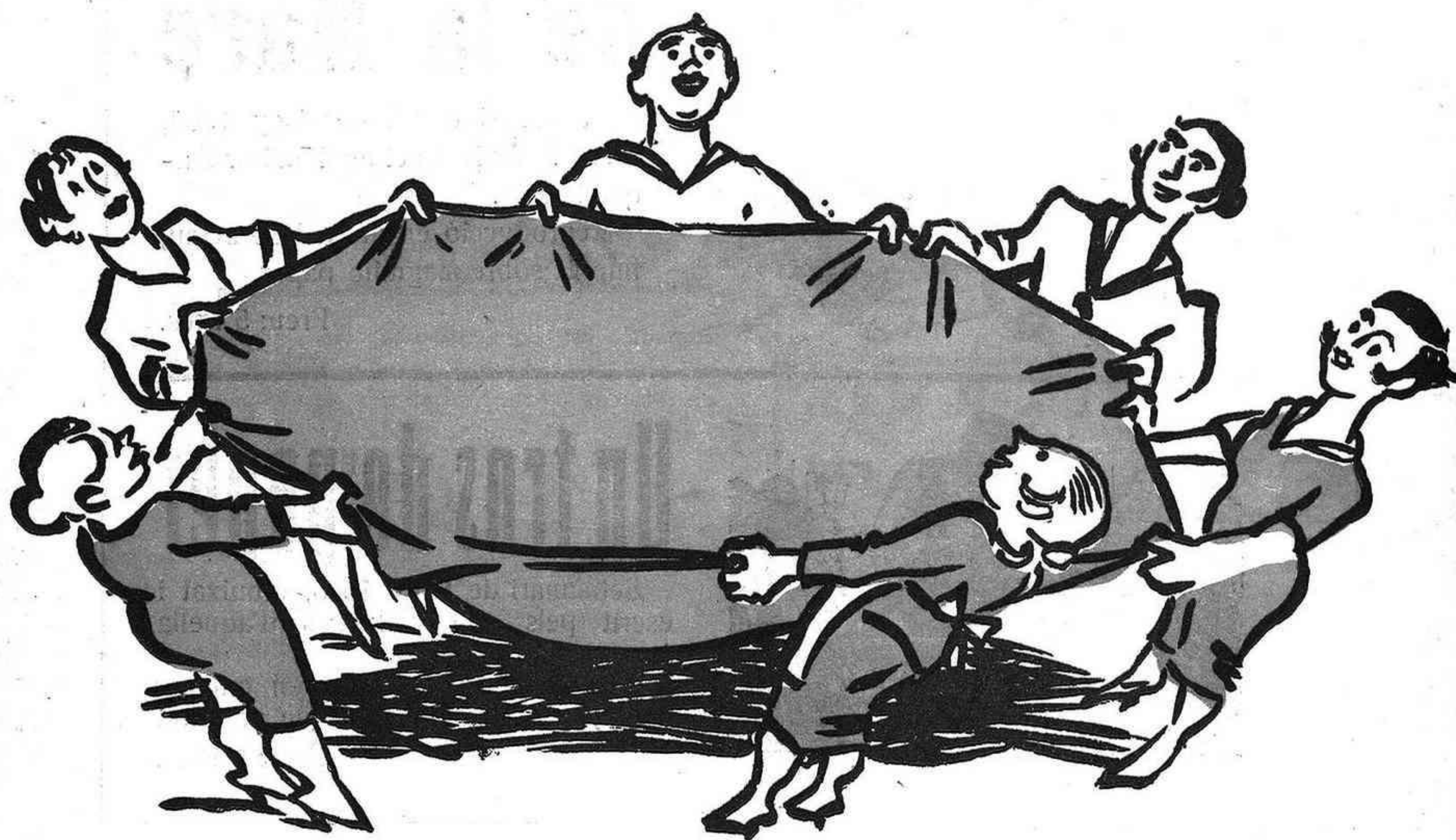
Setmanari de l'any 1865, dibuixat i escrit pels millors homes d'aquella època memorable.

Reproducció fotogràfica en tamany octau, imprès sobre paper de primera.

Preu: 5 Ptes.

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorga rebaixes.

LES DESGRACIES D'UN POETA

—Aquesta vegada si que em sembla que patirem.